ŠTEFAN MARKO DAXNER

Štefan Marko Daxner sa narodil 26. decembra 1822 v Tisovci. Po štúdiách bol advokátskym koncipientom v Rimavskej Sobote, v Tisovci a v Pešti. Neskôr ako advokát pôsobil v Tisovci, od roku 1850 bol zástupcom štátneho komisára Gemersko-Malohontskej župy v Rimavskej Sobote. Od roku 1859 vykonával funkciu radcu župného úradu v Nagykálló. V roku 1861 sa stal druhým podžupanom Gemersko-Malohontskej župy v Rimavskej Sobote a od roku 1865 bol prísediacim zmenkového súdu v Debrecíne. Od roku 1872 hospodáril na rodinnom statku v Tisovci.

Jeho aktivita bola zameraná na hospodárske, vzdelanostné a sociálne povznesenie slovenského ľudu. Bol členom Tatrína, spoluosnovateľom prvého celonárodného programu marcových liptovských žiadostí. Na verejnom zhromaždení 1. mája 1848 v Rimavskej Sobote privítal revolúciu a zároveň upozornil, že v marcových zákonoch treba riešiť aj roľnícku otázku. Bol iniciátorom zvolania celonárodného zhromaždenia na 10. mája 1848 do Liptovského Mikuláša, na ktorom prijali celonárodný revolučný program – *Žiadosti slovenského národa.* Za aktivitu v slovenskom národnom hnutí ho odsúdili 3. novembra 1848 na trest smrti. Trestu unikol a ihneď sa stal kapitánom slovenského dobrovoľníckeho zboru, v ktorom pôsobil až do jeho rozpustenia v novembri 1849. Neustále spolu s ostatnými národovcami vyvíjal aktivitu za rešpektovanie národných rovnoprávností. V roku 1861 bolo z jeho iniciatívy zvolané do Martina národné zhromaždenie, kde predniesli ním koncipované *Memorandum národa slovenského.* Bol iniciátorom a hlavným organizátorom založenia Slovenského ev. a. v. gymnázia – Prvého slovenského gymnázia – v Revúcej, v ktorom vykonával funkciu hlavného dozorcu v rokoch 1862 – 1868 a 1872 – 1874. Štefan Marko Daxner, ideológ, predstaviteľ národného hnutia, publicista a právnik patrí medzi najvýznamnejšie postavy slovenskej politiky 19. storočia.

Zdroj: Dušan Dubovský - Revúca kolíska slovenského stredného školstva